

SUPLIMENTA
"PETRU MAJORUL"

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: tergulu inului
Nr. 22. — „Gazet'a ese de 2 ori in sepo-
mană: Joi'a si Duminec'a. — Pretiulu: pe
1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl.
v. a. pe unu anu seu $\frac{2}{3}$ galbini mon. sunatoria.

Anulul XLI.

Se prenumera la poste c. si r., si pe la DD.
corespondenti. — Pentru un'a serie garmondu
6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val.
austr. de fia-care publicare.

Nr. 6.

Domineca, 22 Ianuariu|3 Februarie

1878.

Din camere ungurésca.

Brasov, in 2 Februarie 1878.

Candu amu disu, ca cris'a austriaca se pote reslati si pote lesne rapi cu sine si pe ministeriulu Tisza, nu ne era inca cunoacutu resultatulu memorabilei siedintie a camerei pestane din 28 Ianuariu. Diu'a acést'a a probatu la lumin'a dilei, ca cris'a s'a coptu si in Ungari'a si ca pote isbucni in fiecare momentu. Nu au fostu zadarnice silintiele sieflor opositionali de a formá o falanga poterna parlamentara cu scopu de a returná cabinetulu de facia. Acest'a era p'aci se cada in Lunea trecuta. Numai cu optu voturi majoritate 'si-a mai potutu scapá vieti'a, si foile opositiunale potu constatá astadi, ca „a Tisza kabinet bukása immár csak napok kérdése.“ (Caderea cabinetului Tisza e numai o cestiune de dile.)

Éca cumu s'a petrecutu lucrulu. In siedint'a memorata se infaçisara peste asteptare aprope 300 deputati si galeriele erau pline de publicu spectatoriu. In logie se aflau si multi magnati, generali s. a. Toti ministrii, afara de ministrul de finacie si celu de justitia, cari nu se aflau in Budapest'a, erau de facia. Fiecare simtiea, ca astadi se pregatesce cevasi estraordinariu. Deputatulu Chorin Ferencz se redica si face propunerea, ca adunarea se suspinda consultarea asupra proiectelor de lege relative la tratatulu de vama si de comerciu, la tarifu si la contractulu cu societatea „Lloyd“, pana atunci, pana candu intru guvernulungrescu si celu nou austriacu, care se va forma, se va stabili intielegerea necesaria. Desbaterea asupra propunerei acesteia de amanare se incepe. Nu mai puçinu de 16 vorbitori au luat parte la discussiunea preliminara. Tisza insusi a luat cuventul mai de multe ori spre a combate propunerea. In fine dupa 2 ore avea se urmeze votarea. Toti asteptau cu incordare resultatulu. La intrebarea presedintelui se redica jumetate din deputatii presenti pentru propunerea lui Chorin, dupa aceea mai totu atati contra ei. Nu se scie d'r pe care parte erau voturile, prin urmare incepura a le numerá. Numerarea era mai finita, candu deodata o sistéza presiedintele Ghyczy anuncianu, ca 20 deputati au cerutu se se faca votare nominala. Se sciá inse cu tóte aceste, ca pentru propunerea lui Chorin votasera 136 er' contra ei, adeca pentru guvern, numai 144 deputati, ca prin urmare majoritatea consta numai din 8 voturi. Presedintele suspinse apoi siedint'a pe 5 minute. Intru aceea, scriu opositiunalii, 'si-a mai adunat guvernul inca 11 mameleuci, pe cari iau adusu la siedintia cu birja. In fine se incepe votarea nominala. Acum se fi vediu unu spectaculu interesantu. De cate-ori se respică numele unui deputatu, care pana aci a mersu totu cu guvernulu, d'r astadi a votatu contra lui, f'u intimipinatu de catra opositiune cu Eljenuri sgomotóse. Resultatulu votarii nominale a fostu 155 contra si 136 pentru propunere. Guvernulu a invinsu d'r cu-o majoritate de 19 voturi. Contra guvernului au votatu de astadatua urmatorii membri ai partitei guvernamentale: Paul Somsich, I. Kautz, C. Kérkápolyi, Desider Szilágyi, Augustu Pulcszky, Alex. Muzstay, Edmund Szeniczey, Koloman Mariassy, Benjamin Bitto, Stefanu Babics si contele Melchior Lonay. Dintre deputatii croati a fostu numai notariulu corespondintielor Tombor de facia si acest'a a votatu cu guvernulu. Dintre sasi au lipsit uro 6 insi; deputatii Bruckner, Gebbel, Heinrich, Konrad, Kordi, Leonhard, Löw, Steinacker, Zay au votatu pentru propunerea lui Chorin, er' Guido de Bauszern si Trauschenfels au votatu pentru guvern, ceea-ce trebuie se surprinda, ca-ci acesti doui domni se numerau intre opositiunali.

Astfelui a decursu memorabil'a siedintia de luni. Ea ne areta deodata, ca situatiunea cabi-

netului Tisza este desperata. Dlu Tisza nu mai poate „strivi“ astadi pe nimeni cu majoritatea sa de 19 voturi. Iute a mai apusu si splendorea acestui ministeriu. Guvernamentalulu „P. Lloyd“ trebuie se recunoscă, ca partitele opositionale impreuna cu cei 15 dissidenti reprezinta o potere destulu de mare spre a insufla grija pentru sorteia proiectului de impacare. Cu o majoritate de 19 seu si cu 29 voturi nu se poate tine ministeriulu pentru durata, ca-ci si acést'a majoritate poate se cada peste nopte. Si ce voru dice opositiunali, deca chiaru guvernamentalii vorbescu asia? „Proiectul de impacare trebuie de astadi se fia considerat ca si cadiutu in fapta“ scrie „Közvélemény“. „Pentru Tisza Kálmán si pentru pactulu stipulatul de elu nu se mai afla majoritate in parlament. Pote, ca Tisza se se mai folosesc de unu espedient si se se tocmescă cu croatii si cu votulu acestora se asuprēscă Ungari'a inca pe 10 ani. Pote, ca cu ajutoriulu croatilor se va mai pot sustine Tisza Kálmán. Pote! Dér' atunci a cadiutu moralicesce. Tisza este si asia si asia ca si cadiutu.“ „Tisza Kálmán igy is, ugy is bukottember!“

Actiunea diplomatica.

Niciodata de candu esista, monarchi'a nostra nu a fostu intr'o situatiune mai critica, ca in momentele de facia. Precandu neintiegerile din intru au ajunsu la culme, in afara se prepara lucruri, cari atingu interesele cele mai mari ale Austro-Ungariei. Conte de Andrásy, care conduce acum de siese ani afacerile esteriores ale imperiului, dela inceputulu resbelului a totu tacutu, s'a tienutu intr'o rezerva surprindetore pentru toti cati lu cunosceau de mai inainte. Nu numai un'a din multele ocasiuni, ce le-a avutu de a-si clarificá inaintea lumiei punctulu seu de vedere, de a areta, care este directiunea adeverata a politicei sale, a trecutu fora ca se-o fi intrebuintiatu mandrul conte. Tota atitudinea cabinetului austriacu dela isbucnirea resbelului indreptatiea a crede, ca Austro-Ungari'a este intelésa cu Russi'a, ca acestu resbelu s'a preparat in secretu de catra cabinetele poternicilor imperatii aliate, dintre cari facea parte si monarhi'a nostra.

Ei bine, acést'a intielegere trebuia se se documenteze mai multu acuma la facerea pacii. S'astepta ca Russi'a se nu puna astfelui de conditiuni, pe cari „aliatulu“ ei austro-ungaru se nu le pote nicidcum accepta. Dér' intemplatu-s'a asia? Russi'a a impartasitu abia basele pacii, ce voiesce se-o inchiaie cu nenorocita Turcia, si contele Andrásy s'a si vediutu silitu a face unu pasu diplomaticu seriosu la St.-Petersburg, declarandu intr'o nota adressata lui Gorciacoff, ca totu stipulatiunile de pace, cari atingu interesse austro-ungare si europene seu prin cari se schimba tratatele esistente, nu voru avea valore pana atunci, pana candu nu voru primi consimtiemntul poterilor garante si prin acést'a sanctiunea din partea Europei.

Asia d. Andrásy. Oficiosi sei comentéza pasulu acest'a diplomaticu intr'unu tonu, care ne-ar face se credemu, ca unu resbelu cu Russi'a este neevitabilu. „Pester Lloyd“, care trece de organu inspiratu de Andrásy, esclama: „Numai intrarea cu potere armata in Serbi'a si Romanii'a poate se lovësca p'odata rapacitatea Russiei si aviditatea vasalilor sei si se apere sfera nostra de interes.“

Nu scimu de unde iau oficiosi curagiulu acest'a, seu ca voiescu se acopere prin asemenei amenintari numai perplesitatea, in care pare ca se afla siefulu loru, decandu i s'a impartasitu basele pacii. Aceste nici in Londra nu au avutu unu efectu mai bunu. Aducemu o relatiune detaliata despre desbaterile din parlamentulu

anglesu pentru ca se aiba ocajune si cetitorii nostri a se informa mai de aproape despre atitudinea Angliei. Guvernul anglesu mana de-a dreptulu la actiune de resbelu. Pana acumu n'am potutu afla resultatulu siedintiei din 31 Ian. d'r nu mai este indoiala ca adunarea deputatilor a votatu cu mare majoritate creditulu de resbelu cerutu de guvern. Oficiosi nostri si dau silintia a afla o consonantia completa intre procederea cabinetului austriacu si englesu. Conte de Andrásy se fi si luat initiativ'a spre convocarea unei conferentie europene. In curundu se va vedea in catru tindu tóte aceste porniri. Deocamdata turcofilii se mangaie cu speranti'a ca actiunea diplomatica va fi urmata neamenata de o actiune bellica.

Condițiile de pace înaintea parlamentului din Londonu.

In siedint'a adunarei deputatilor din 28 Ian. propuse Northcote incuiintarea creditului suplementariu. Espunendu causele, pentru cari guvernul cere acestu creditu, dise: Turci'a, fiindu invinsa pe campulu de resbelu, a cerutu pacea. Russi'a a facutu dependentu armistitulu dela primirea aceloru conditiuni, cari voru formá bas'a pacii; inaltei Pórti i s'a impartasit uorecari base ale pacii si se dice, ca ea ar' fi gata a le primi seu ca le-a si primitu; guvernul anglesu inca n'are nici o informatiune despre aceea, ca s'ar' fi subscrisu armistitulu; nu scimus care se fia causa a intardarei. Trece o di dupa alta si armistitulu totu nu se mai subscrive; Angli'a nu are dorint'a a da vreunu consiliu Turciei, pentru ca prin acést'a ar' luá o mare responsabilitate asupra-si. Basele pacii impartasite de catra ambassadorulu russescu conte Schuvaloff guvernului englesu, inse nu in modu oficialu, sunt urmatoriele:

Bulgari'a va deveni unu statu autonomu tributariu sub unu guvernori chrestinu. Acestu statu se va estinde peste totu teritoriulu locuitu de bulgari, d'r in nici unu casu nu va avea o mai mica estindere, ca ceea ce i-a dat'o conferint'a din Constantinopolu. Trupele turcesci se fia retrase din Bulgari'a conformu punctelor ce voru fi a se stabili mai de aproape. — Independent'a Muntenegru cu-o marire a teritoriului seu, care va fi corespondentia statului quo militariu. — Deplina independentia a Romaniei si independint'a Serbiei cu-o regulare corespondentia a fruntarielor. — Bosni'a si Herzegovina se se bucur de asemenei reforme ca celelalte provincii chrestine. — Desdaunarea de resbelu se se faca prin cedarea de teritoriul seu prin altu equivalentu si se se defigă mai tardi; in fine se se stabilésca o intielegere, prin care se tienă contu de interessulu, celu are Russi'a la trecerea libera prin Dardanelle.

Condițiile Russiei, dise Northcote, tindu de parte. Bulgari'a este centrulu Turciei europene si autonoma care o ceru russii pentru ea, nu e numai administrativa, ci este ca aceea a Romaniei si Serbiei inainte de resbelu; se dice mai departe ca Tiarulu insusi ar' voi se aléga unu principe pentru Bulgari'a, prin urmare s'ar' formá in anima Turciei o potere noua insemnata sub unu principie supusu Russiei. Ce se atinge de Romania, Serbi'a si Muntenegru voru fi esamineate cestiunile respective de catra alta parte mai multu si mai strictu ca de Angli'a si voru provocá pote greutati; mai departe este forte elasticu punctulu relativu la desdaunarea de resbelu. Russi'a ar' pot se-si aléga o despagubire territoriala intr'o forma, care ar' fi de celu mai mare interesu pentru Europa.

Prin urmare, continua Northcote, este de lipsa, ca se se adune unu congressu de pace europeanu. Stipulatiunea in privint'a Dardanelleloru seu ca

este de mare importantia, său ca nu insémna nimicu. În ori-ce casu inse e de celu mai mare interesu pentru Anglia; o separata intielegere despre ea nu ar' recunosc-o nici nu ar' concede-o Anglia. Declaratiunile repetito ale Austriei aréta, ca si acést'a e de parerea Angliei. Restauratiunea Turciei trebuie se aduca mari schimbari dupa sine. Guvernul Britaniei se tiene de cele espuse in not'a Lordului Derby din Maiu si de neutralitatea observata si se va sili a impededá latirea mai de parte a resbelului. Guvernul englesu a datu Grecei numai consitie amicabile, dér nu a facutu nici o pressiune său corrupere spre a retiené pe Grecia de a intrá in resbelu. Relativu la atitudinea guvernului in timpulu din urma observă Northcote, ca Lord Derby a datu espressiune in depesi'a s'a din 13 Dec. sperantie, ca dóra se va poté evitá ocuparea temporaria a Dardanelleloru si a Constantinopolei, afara de acést'a Anglia 'si reservéza tóta libertatea actiunei. Russi'a a respunsu in 16 l. c. amicabilu dér' evasivu, dandu se se intiélega, ca politic'a russésca ar' poté pretinde o inaintare spre Constantinopolu.

Sir Northcote mai dise in siedinti'a de Marti 29 Ian., respundiendu la o interpellatiune, urmatóriile: „Nu ne este nimicu cunoscutu despre aceea, ca Russi'a, Austro-Ungaria si Germania ar' fi facutu unu tratat u de aliantia ofensivu si defensivu cu scopu de a impartî Turci'a in tre sine. Eu mai cu séma facia cu un'a din aceste poteri (Austria) am temeuri de a me indou in adeverulu acestei sciri; septemanile si lunile cele mai deaprope ne voru aréta, déca poterile voru lucrá in intielegere său separatu.“ Mai departe dise: „Candu, in 12 Ianuariu, russii o pornira dela Adrianopolu spre Gallipoli, Anglia le-a remonstratu, ca ori-ce operatiune, care ar' avé de scopu a pune Dardanellele sub control'a Russiei, ar' trebuí se fia considerata de-o pedeca pentru cumpanirea conditiunilor spre definitiv'a regulare, si a cerutu dela Russi'a că se-i dé asecurarea, ca nu'si tramite óstea spre Gallipoli. Principele Gorciacoff a respunsu la 15 Ianuariu, ca Russi'a nu are de gandu a inaintá spre Gallipoli, déca nu cumva se voru concentrá acolo trupe turcesci si a cerutu din partea s'a, că Anglia se dé asecurarea, ca nu va ocupá Gallipoli. — Cu tóte aceste, dice Northcote, russii au inaintat u si Suleiman-pasi'a s'a retrasu spre Gallipoli, guvernul anglesu a decisu a tramite flot'a in Dardanelle. Sultanulu a datu unu fermanu, prin care a incuvintiatu in trararea flotei. Indata ce intieleseramu inse, ca Pórt'a este gata a primi basele pacii si ca cestiunea Dardanelleloru se va regulá nu numai de catra Turci'a si Russi'a, ci print'r'o conferentia, amu datu contramandatul flotei. Espeditiunea flotei a fostu numai o mesura temporaria si nu sta in legatura cu cererea creditului. Intrebarea adeca este, ca óre Anglia se mérga la conferentia cuntri'a unei natiuni stresu unite său nu? Nu vomu poté lucrá pentru pace, de se va totu respandi, ca Anglia se teme de a merge in resbelu. Creditul n'are se fia intrebuintatu, ci are se puna numai pe guvernul in stare, de a pasi inaintea conferentiei cu acea potere, care este de lipsa spre a aperá cu succesu dreptulu Angliei. Déca camer'a va refusá guvernului increderea s'a, atunci acest'a trebuie se se supuna votului ei; atunci inse va fi impossibil a tractá cestiuni atatu de importante că cele ce voru veni inaintea conferentiei. Guvernul cere incredere si asecura, ca pacea va poté fi scutita mai bine print'r'unu asemenea pasu. Unu strainu distinsu a disu relativu la cestiunea de facia: „Nu va fi ascultatu nimenea, decatul celu ce va fi tare.“

Bright dice, ca nu intielege, de ce se mérga Anglia la congressu cu revolverulu si cu tunulu. Gladstone intréba pe guvern, de este adeverat, ca scirea despre intronarea unui principe rusescu in Bulgari'a vine dela Constantinopole? In fine dupa mai multi vorbitori declara Sir Northcote: „Admiralulu Hornby a primitu ordinu, de a merge la Constantinopolu spre a tiené deschisa calea pe apa si spre a aperá pe supusii britanici si avereia britanica, dér' se se retiena de ori-ce participare la inimicitiele dintre Russi'a si Turci'a. — Dupa acést'a declaratiune s'a amanatu desbaterea asupra creditului de resbelu pe Joi 31 Ian.

Mai totu intr'unu timpu a tienutu siedintia si cas'a lordiloru (cas'a de susu, senatulu) in care Stratheden a facutu propunerea, că neutralitatea, care nu impededea luarea mesurilor necessarie spre delaturarea unei ocupatiui inimice a

Constantinopolei, se fia sustinuta. Granville combate doctrin'a lui Stratheden si intréba in fine pe Lord Derby cumu sta cu demissiunea lui. Lord Derby respunse: „Nimicu n'a fostu mai claru că definitiunea ce a dat'o guvernul despre neutralitate, elu nu se va abate dela politic'a acést'a. Eu 'mi-am cerutu dimissiunea pentru cabinetulu a decisu a face unu pasu (ordinulu datu flotei), la care n'asiu poté consumti, dupace inse 'si-a retrasu pasulu, 'mi-am potutu retrage si eu dimissiunea (Applause) Propunerea lui Stratheden e abstracta. Nu potu se intru in discussiunea baselor pacii, ca-ci nu ne sunt cunoscute pe deplinu. Anglia cere, că si alte poteri, a fi ascultata cu vocea ei la solutiunea definitiva, Stratheden 'si-a retrasu in urm'a acést'a propunerea.

La dotatiunea invetiatorilor.

Din Chioru, Ianuaru 1878.

Onorata Redactiune! Fiindu-ca „Scól'a romana“ fóia pedagogica din Sibiu, in care 'mi spuneam si eu parerile cu privire la afacerile nóstre scolastice, vediu ca a incetatu, nutrescu speranti'a, ca 'mi veti acordá pugina spatiu in colónele pretiuitului organu ce redigeti, spre a mai aruncá o privire fia catu de fugitiva asupra starei invetiatoresci si a scóleloru nóstre confessiunale din acestea parti ale diecesei gr.-cath. de Gherla.

Unu proverbii dice, ca „fiacare omu e faurul fericirei sale.“ Si intru adeveru ampliotatului ce-si pórta cu scumpete si santiania oficiulu seu, dorintele inca-i sunt realisabile si esistenti'a asecurata. Pe comerciante la finea activitatii sale 'lu remuneréza venitele castigate punendu-si astfelii o baza solida vietii sale pamentesci. Economulu, carele in sudórea feției sale si pe langa beneficiuventarea de susu scie cu ratiune a-si agonisi agrulu seu, in fine fructele osteneleloru sale asemenea 'lu remuneréza. Si asia fiacare moritoriu fla acela pe ori si care cariera, aduna si trebuie se adune in teneretie; crutia si trebuie se crutie ceea ce numai pote, pentru că se alba pre candu 'lu voru impresorá dilele amare si de nepotentia ale betranetielor.

Si óre cumu stau in privinti'a acést'a invetiatorii poporali, acea clasa de ómeni cari in apusulu Europei sunt considerati de portatorii progressului; acea clasa, careia Germania scie cu dreptu cuventu si astadi a multiam sucesele dela Sedanu in 1870 contra superbei Francie, acei factori in fine, cari odata sunt chiamati a straformá tóta lumea, a aduc in loculu intunerecului lumina si a apropiá pe omu catu mai tare de creatoriulu seu. Cu dorere trebuie se respundu la acesta intrebare, ca stau destulu de reu. Celu-ce a disu: „datimi scólele si eu voi straformá tóta lumea“ trebuie se fi intielesu „scóle“ si „invetatori“ in adeveratulu intielesu alu cuventului. Dér' se nu me abatu dela obiectu.

Afurisitulu jugu alu paupertatii, in carele jacu invetiatorii poporali, le face cu nepotentia ori-ce pasu, ori-ce inaintare cu tempulu in care traiescu; apoi impededecandu factorii, carii sunt invetatori, impededea scólele, impededea pe insusi poporulu romanescu in desvoltarea si progressulu dorit. Carier'a invetiatorésca pe la noi e ceva de jocu, se alba chiar' si sciinti'a pedagogica alui Pestalozzi.

Sciutu prea bine, ca se voru aflá multi cari 'mi voru dice mie că invetiatoru, se me indestulescu cu „dascalirea“ celoru 70 de invetaciui ai meu in scóla si se lasu acestea afaceri acelora de cari se tienu. La acést'a respundu cu tóta franchet'a, ca in tempu de 9 ani ce servescu ca invetatori confessionalu in acesta dioteca m'am convinsu prea deplinu, ca lucrurile nu mergu asia cumu ar' trebui se mérga, ci din anu in anu totu mai reu. La preparandi'a din Gherla se primescu pana si individi (copii) din scól'a poporala; apoi cati se cundisti de prin I-ma si celu multu din a II-a classa gimnasiala, carii nu mai sciutu pe ce cariera se-o apuce 'si afla refugiulu la preparandi'a din Gherla, uude multu puçinu, bine reu catu si cumu li se propune, dupa trecerea celoru 2 ani ii vedi numai „invetatori“ ba inca unii chiar' cu „atestate de cuaificatiune.“ Acestia apoi fora de nici o pracsu, fara de a ceti vr'unu opu pedagogicu se apuca a indrugá, care dupa metodulu si care in limb'a lui. Poftimur dér' progressu! De ceva inspectiune seriósa nici vorba si déca devine vacanta atare statiune invetiatorésca nu se publica concursu, ci loculu se imple fia prin atare cantoru ori altu individu, ce mai eri 'lu vedea finantiu ori servitoriu de cancelaria.

Caus'a, pentru care nu e imbraciosiata carier'invetiatorésca de juni apti pentru ea, jace in impregiurarea, ca lefele invetiatoresci sunt mai slabe cá ale pastorilor. Cunoscu o statiune cu lefa de 45 fl. Ore nu e acést'a chiaru batjocura? Altcumu in genere lefele sunt intre 105 fl. si 120 fl. dupa mine totu atatu de slabe. Sub asemenea impregiurari, invetatori harnici nu vomu avea nicio data, scólele si cu ele poporulu nu va progressa. Ar' fi or'a a 11-a se ne cugetam odata seriosu asupra scóleloru nóstre confessiunale si se le asiguram esistenti'a, ca-ci odata ne vomu tredinumai in ghiare si atunci ne-amu smulge cu ori-ce pretiu, dér' va fi prea tardiu.

Avemu si exceptiuni ce e dreptu, dinaintea carora eu 'mi iau caciul'a si me inchinu pana la pamant; dér' pana candu si in cea din urma comuna nu va fi scóla buna, invetatori dotatasi, incatul se 'si iubesc carier'a, pana atunci pe mine unulu nu me impaca de locu.

Inchieinandu atragu din nou atentiunea ven. autoritati scólastice asupra scóleloru; éra tenerilor ce nu se simtiescu apti pentru invetatoria, cumu si celor ce primesc pe unii cá aceia in preparandia le recomandu, cá mai bine se 'si aléga, respective se-i indrumaze la maestria decatul se-i nefericésca pe viétia. S....

Luptele dela Vidinu.

Cetimur in „Monitoriulu Romaniei“:

Dupa caderea Plevnei divisiunea II, sub comanda generalului Cerchezu si divisiunea IV, sub comanda generalului Angelescu, au primitu ordinu a porni spre a lúa orasiele intarite turcesci dupa marginea Dunarii, cari mai remaseseră in possessiunea inimicului si a face investirea Belgradjicului si Vidinului.

Divisiunile s'au pusu in marsiu prin Rahov'a si Cibru-Palanka spre Lom-Palanka, care cadiuse cu cateva dile mai inainte in manile trupelor nóstre, candu divisiunea I, sub comanda colonelului Lec'a, se aratase inaintea localitatii. De aci catesi trei divisiuni sub comanda generalului Haralambu s'au formatu in doue colónie, precedate de detasamente de cavaleria, si din care un'a porni pe sioseua la Belgradjic si cealalta luă drumulu pe marginea Dunarei la Arcer-Palanka, care se evacuase de turci si se occupă de trupele nóstre in urm'a unei scurte lupte. Inaintea Belgradjicului remase brigad'a Cantilli, care occupă satele Oracec, Rasiovica, Borovica si Ciftlic, inchidiendu astfelii intr'un cercu de impresurare cetatea Belgradjic, situata à pic pe unu vîrfu de stâncă. Brigad'a Cantilli incepù bombardarea acestei, aprindiendu logamentele barace ale garnisoanei si pricinuindu stricatiuni simtitorie in interiorul cetatiei.

Restul colóniei ce inaintase spre Belgradjik se dirigia pe calea Belgradjik-Nazir-Mahala prin Osmanie, intalninduse aproape de Nazir-Mahala si Vitbol cu cea de a dou'a colónie. Dupa o lupta de 3 óre ambele colónie se facura stapâne pe acestu punctu importantu din caus'a crucisarei diferitelor siosele si cali de comunicatiune ale Vidinului. Antegardă inaintă apoi spre Belarada, care fu ocupata fora lupta. Brigad'a de rosiori primi ordinu a merge inainte in recunoşteri, la Dinkovica ea intempina o scurta resistentia din partea unui detasamentu inimicu ce fu silitu a se retrage si romanii strabatura pana la Florentinu, care fu ocupat fora resistentia.

Celealte trupe urmara ocupandu Belerada, Dinkovica si Neganovce si astfelii isolarea Vidinului se completă de seversitu; ince raionulu de investire era inca in afara de batai'a tunurilor nóstre asupr'a chiaru a cetatiei Vidinului. Pentru a ajunge acestu scopu si a investi in modu strinsu si concentricu cetatea Vidinului, trupele divisiunilor I si IV in diu'a de 12 Ianuariu dupa o scurta lupta atacara si isgonira pe inimicu din satele Tatardjic, Novoselci, Rupca si Raianovce, unde elu era in taritu. Trupele nóstre avura in acesta afacere pe sub-locotenentulu Sierbanescu din alu 8-lea regimentu de linia greu ranit, unu sergentu ucis si 5 soldati raniti. Apoi ele pasira la ataculu positionei importante dela Smirdan; dupa trei óre de bombardare, la care că si in celealte actiuni concură si Calafatulu cu unu focu forte viu, ér' dincóce de Dunare erau in actiune 78 tunuri, din care 12 instalate in drépt'a frontului, la 2 chilometre departare de cetate, focul turcescu numai respunse de catu forte slabu. La arip'a nóstra stenga generalulu Cerchezu luă dispositiuni a atacá positionea dela Smirdan, care este o intarire insemnata, ridicata de turci spre a apară Vidinul despre uscatu. Ataculu se esecută cu 6 batalione din regimenterale alu 4-lea si alu 6-lea de linia si alu 9-lea de doboranti, si elu avu unu succesu completu. Trei redute, cari aparau positionile satelor Smirdan si Inova au fostu luate cu asaltu de trupele nóstre si lupt'a a duratul dela 3 óre pana la 6 óre sér'a. Siantiurile redutelor si campulu impregiuru erau acoperite cu peste 300 cadavre inimice si au cadiutu in manile nóstre: 6 tunuri de 9° de otelu Krupp cu munitiunea loru si unele chiaru inca incarcate, atatul ataculu a fostu de impetuoso, 250 prisonieri nizami, mai

mitate sute puse Peabody-Martini si Snider. Restul trupelori inimicului a fost pus pe găna în cea mai mare desfășurare retragându-se în Vidin, trupele au fost conduse cu intelligentă și bravura de siefii lor, nu se audia că semnalul alui trompetelor, decat înaintarea și pasul gimnasticu.

Perderile noastre sunt: 2 ofițieri morți, capitanul verbișor din alu 9-lea reg. de dorobanti și sublocotenentul Frundiescu din alu 4-lea reg. de linia; 3 ofițieri răniți: locotenentul Elefterescu din alu 6-lea reg. de linia, având peiorul săriat deasupra genunchiului, capitanul Georgescu din alu 4-lea reg. de linia, usioru ranit, și locotenentul Cumpănasu din alu 4-lea reg. de linia, ranit la mana. Din trupa se evaluă aproape 30 la 40 morți și că la 100 raniti.

Acum cerculu de investire alu cetăției Vidinului este să deseverește restrinsu, tōtă intarire exteriore și înaintatea sunt în manile noastre și cetatea chiaru se afia sub completă dominiune a tunurilor noastre.

Bravul si iubitul nostru concetățianu, intelligentul si eruditul nostru compatriotu, multu meritatul directore alu gimnasiului romanu din Brasovu

Dr. Ioanu Mesiota

nu mai este între cei vii. O băla neimpacata lărapită prea de totu timpuriu, abia în alu 40-lea anu alu vietiei din mediulocul nostru. Perdere este mare pentru naștere și școală, ca-ci densul a intrunitu în sine două calități rare la noi, sciintia și buuuu tactu. Eterna sei fia memori'a!

Necrologu.

In 13 Ianuariu 1878, petreceram la eteriale locașuri pe veteranulu preotu gr.-cath. alu Carpenisiului **Ladislau Balinth**.

Elu fău nascutu in Petridulu-ungurescu, municipiu Turdei. — Tatalu seu Ursu, parochu locale, numea Agaf'a, nascuta Medanu. — Elu fău condusu de fericitulu seu parinte la școalele din Blasius în anul 1815, tōm'nă in tempulu, candu s'au înșeputu in Transilvania anii de trista memoria ai fămetei. Acolo studia pana la anul 1817. — In anul urmatoriu 'lu duse parintele seu la Clusiu. Aici a studiatu pana la finea anului 1819, candu murindu bunulu seu parinte fău silitu a parasi palestră scintielor si a se aplică la tipografi'a liceului reg. din Clusiu că invetiace. Dupa ce au servisutu anii tyrociui, fău declarat cu diploma de collectoru si impressoru. — Dupa acēstă servindu aicea inca unu anu se determină a pasi érasi pe calea scintielor, si că se păta subsistă, s'ă apli- catu că credintariu in convictulu parintilor Piaristi, unde in gimnasiu intru atata s'ă perfectionatu in scrierea si elocuentia fluida a limbei latine, in catu nu numai de catra coetanii studenti, d'er' si de catra profesorii se numiea „Cicero“, cu care nume pana in tempulu presentu 'lu titulau coetanii lui. Absolvendu classele filosofice, a mersu se studieze jura cu scopu, că se intre la guvernul Transilvaniei că practicanu, inse s'ă inselatu in sperantia, ca-ci s'ă poftitu dela densul că se arate unu venit uanualu, din care se păta subsistă 10 ani — cu tōtă ca treceau si 20 de ani pana candu unu romanu devenie la unu salariu de 240 fl. m. c. precum s'ă intemplatu cu fericitulu Cintea Babb, Ciupă, Domsia, Ratiu, Vajda si altii.

Asia in ultim'a analiza s'ă otarită a concură pentru unu postu vacantu de servitoriu la guvernul (cursor gubernialis) provediutu cu unu salariu de 200 fl. m. c. si 60 fl. m. c. pentru intretienerea unui calu; inse nici acestu postu nulu dobandi, ca-ci s'ă conferită unui servitoriu alu lui bar. Ioszika.

După aceste 'mi dise mie subscrисului, care eram teolog in anul alu 3-lea: „Acuma me voiu reîntorce érasi acolo, de unde am inceputu.“ Si asia in anul 1834 intră in teologia la Beiuș. Dupa ce a absolvat, fiindu eu acuma preotu, precum in tōtă vacatiunile asia si atunci veni la mine si 'mi dise: „Am absolvat si teologi'a nepôte! Spunem acum, ad quem confugiam? Cujus auxilium implore? M'asău aplică intr'o parochia cu puçina portiune canonica, inse-su trecutu in etate si nedepinsu la economia, apoi: „hic labor, hoc opus!“ Cine se traga plugulu candu eu nu sum in stare se 'mi cumperu nici unu viciu.“

Asia se otari a concurge pentru parochia'

Carpenisiului dotata de erariu cu 200 fl. m. c., care i se si conferi. Aici poporu puçinu, casa parochială că in pal-na, elu se stradui si 'si redică cu multă osteneală in cati-va ani case proprii — puçinu locu de fenu si cum? Pe lenga puçinulu seu salariu, mai castigă cu predilecție sale pe la morti unde era chiamat si in comunele si orasiele vecine la omenii cei mai de frunte fora distinctiune de religiune. Mai portă la unii si cate unu processu, si pregătea suplici la cei asuprati, cari recurau la densul, ba înainte de 1848 pregătea teneri, cari intră la studiile filosofice — dintre cari unii sunt si astazi asessori pe la sedriile municipali. „Paucis contentus vitam ducebat frugalem.“ Sub aceste giurstari si-a crescutu pe fiulu seu in gimnasiul din Alba-Iuli'a si Sibiu. Absolvendu, l'a tramsu la universitatea din Viena la medicina, unde pe langa unu stipendiu celu avea de 315 fl. v. a. si la adencile sale batranetie 'lu mai ajută la tōtă lun'a, ba in anii din urma cu un'a suma considerabila pentru depunerea rigoróselor si solvirea diplomei si altoru lipse, dicundumi de multe ori: „Mi dau tōtă, numai se'l vedu fericitu.“

Bucuri'a lui fău mare candu vedi pe fiulu seu reintorsu acasa cu diploma de doctoru in medicina. Inse acēstă bucuria culmină atunci, candu înainte de mōrte cu vreo cateva luni vedi pe cei trei nepoți nascuti din fericit'a casatoria a fiului seu cu Mari'a Rosiu din Alb'a-Iuli'a.

După atatea aventuri frantu de batranetie in anul alu 73-lea, er' alu preotie sale alu 41-lea in 11 Ianuariu v. sér'a la 6 ore in brațele fiului seu si-au datu sufletul in manile Creatorului. Sa înmormentat cu-o solemnitate rara, asistandu optu preoti, dintre cari subscrissu si parochulu Bistrei Augustinu Coltoru i-au tienutu două cointui funebrale; celu d'antaiu cu testulu: Temete de Ddieu, si ciinstesce pe preotu“.

La acēstă înmormentare au fostu multi onoratori din orasiele vecine, precum si poporu numerosu din vecinele comune. Numai trasuri erau preste 30. —

Fiami iertatul a aminti cu acēstă ocasiune si generositatea d. oficialu regescu din Rosia Iacobu Fülep Kremnitzky, care din Rosia venindu cu baiasii sei cu steartiuri aprinse mersera in giurulu cosciugului sub durat'a ceremonie si de acolo in spaleu pana la locul înmormentarei. Pentru acēstă primăsca sincer'a nostra multiamita.

In fine nu si-a uitatu repausatulu nici de biserică aceea in care servi 41 de ani, si cu multă osteneala si abnegare de sine i-a castigatu si depusu la societatea „Albin'a“ una suta cincideci florini v. a. spre fructificare, că cu tempulu sesi păta procură casa parochială.

Sic transit mundus et gloria ejus. Sit ei terra levis et requiescat in pace!

Nepotulu seu
Simione cavaleru de Balinth,
protopopulu Bistrei.

Di versos.

— (Despre balulu „Reuniunei felelor romane din Brasovu“) primiramu urmatória relație: — Ide'a sociala a prinsu in sinulu natiunei noastre de catuva timpu radacini cu multu mai tari, decat că se nu făcă cunoscute ori-carui romanu consecintie ei binefacătore. Amu poté dice, ca de prezentu avemu multe intruniri sociale si totusi ele sunt inca, in relație cu ale altoru popore mai înaintate, fără puçine. Cele ce le avemu inse si le sustinem, sunt marcate nu numai prin interesulu generalu, d'er' si print'r' unu tactu laudabilu si o animație démina de a propagă ide'a socială. Una din aceste intruniri este si balulu indicat. Succesulu lui a fostu excelentu, tactulu finu socialu observat in tota durat'a lui a fostu de tōtă laud'a, er' jovialulu si amicabilulu tonu alu petrecerii documenta pe deplinu strinsulu contactu intre locuitorii Brasovului si cei din giuru. — O cununa frumăsoa si alăsa de domne si domnisiore in toalete peste așteptare elegante, conduse de domni in fracu negru si cu cravata alba, implu incetu, incetu marea sala a redutei, care de astădată era fără gustu decorată. Semnalulu deschiderei se da. Dōmn'a președinta a Reuniunei intra suridiendu cu amabilitatea-i indatinata. Hor'a se incepe si animele tuturor palpitandu mai iute, facu de micu si mare se simte transpusu in regiuni mai placute. Petrecerea incepă a deveni totu mai viuă, si betrani si teneri 'si aruncau privirile cu placere giură imprejur asupra gratioselor figură ale frumoselor jucătoare din ochii caror' iesiā unu focu fermacă-

toriu. In momentele acestea cautam si eu intre tōtă florile si floricelele pe regin'a balului. O! era greu de alesu ca-ci tōtă mi se pareau regine. — Dér' nu! ca-ci mundr'a tierancutia romana, care realizandu ide'a de a apară la balu in placutulu costumu nationalu, parea ca 'mi inflacara anima si spunu dreptu, ca de nu-mi era ocupata mi-ar fi luat'o cu assaltu. — Bravo romancutia! Ar fi de dorită că in viitoru se te urmeze si sororile tale tōtă si sum siguru, ca atunci nu ar' dice nimici, ca balulu Reuniunei este lucsuosu! — Da, lucsulu, acestu poternicu protectoru alu modei si inversiunatu inimicu alu portofolielor barbatesci, nu a potutu lipsi nici acumu, ba unii esperti dicu, ca de multu nu a fostu atatu de stralucitul reprezentantul că in acēsta séra. Rochiele trenante (cu coda, Schleppe) rivalisau unele cu altele. Si apoi ne mai plangem de vremuri grele! Era se uită inse, ca decandu s'a inchis Dunarea a mai resuflatu puçinu si comerciul din Brasovu. Acēstă impregiurare ne splica multu, apoi trebuie se observa ca cōdele de altasul erau secuistrate mai numai de domnele tenere, care de astădată au datu contingentul celu mai mare, precandu toaletele domnisiorelor s'au distinsu prin mai mare simplitate. Amu dori, că damele noastre se desvolte frumosulu loru gustu pe viitoru mai multu prin simplitatea si eleganța toaletelor decat prin bogătia loru. Atunci ar' fi sigure de unanimulu aplausu alu tuturor, cari nu se uită la valoarea rochierelor, ci la spiritulu si bunulu gustu alu portatorelor loru. Lasandu la o parte totu ce este esagerat potem fi convinsi dinainte ca vomu prosperă in vieati'a noastră socială multu mai bine. — In fine 'mi iertu a indemnă pe teneră noastră generatiune, că se se intereseze mai mult de jocurile noastre naționale, ca-ci spunu sinceru „Română“ din balulu in cestiune ne impune categoricu interesulu acesta. — Musică orasănăsca a cantat spre multiamirea tuturor. Este de dorită că se-i damu totu sucursulu nostru. Nu potu vorbi inse totu asia de favorabilu despre birtasiulu redutei, ca-ci șpătii in generalu n'au fostu multiumiti cu cōlitatea mancarilor si a beuturilor si in specialu cu serviciul. Tōtă inse se potu indreptă pana in anul venitoriu. La revedere d'er' in anul venitoriu!

— (Atentatul contra unui martor in procesul Miletici.) Unu serbu omadinistu a puscatu, cumu scrie „Közvélémény“, Joi in 24 Ianuariu la 5 ore p. m., înaintea restaurației celei mari din Csurog, asupra lui Szabadkay Ignácz, notariulu comunei Csurog, care a figurat că martorul in procesul Miletici. Glontiul nu a nimerit, ci a atinsu numai marginea palariei lui Szabadkay.

— (Lui „siebenbürgisch deutsches Tageblatt“) i s'a fostu intentat de catra procurorul din Sibiu unu procesu de presă pentru doui articuli, dintre cari unul intitulat „Ein Faschingsscherz mit der sächsischen Universität.“ In 29 Ian. n. s'a pertractat procesul înaintea juriului din Sibiu. Pe bancă acuzaților era Dr. Carl Wolff directorulu făcă, si redactorul responsabil Adolf Meltzer. Celu d'antaiu s'a declarat de autorulu articoului, ear' ambii au fostu acuzați a fi comisul delictulu de agitație in sensulu §§ 300 si 302. Dupa rădările finale juriulu compusu din dnii: F. Zank, A. Wagner, Theil, W. Hahn, Eugen Brote, D. Schön, Urban, Gottschling, Carl Schuster, Reschner, Zink si Dräser, a datu verdictul seu, prin care a declarat nevinovat pe ambii acuzați.

— (Cadrele corpului de dorobanti.) Locot.-col. D. Papazoglu scrie despre aceste in „Rom. lib.“: Dupa organizarea strajii pamantenești (ostirea romană) la anul 1830, candu s'au dislocat regimentele pe linia Dunarii si pe cordonulu muntilor, era anul 1831 Sept. 15. Dupa incetarea colerei celei mari eram praporciu (sublocot.) cu vechimea de 15 dñe, am schimbătu cu strea'ja pamanteneșca capitaniile de catane marginasie, si formandu pe marginea Dunarii pichete de borduri la distanțe mari unulu de altulu, s'au asiediatu cate 6 soldati de fiacare pichet. Atunci ni s'au fostu datu si cate doui vaslasi de pichet din satele invecinate, pentru a conduce luntrile ce erau inființate cate un'a de fiacare pichet. In urma de trei ani, candu veni Voda A. Ghică pe tronul României, vediindu, ca pichetele erau in fără mari distanțe unulu de altulu, s'au inființat printre densele surle, adeca jumetate pichete si s'au legiuittu a fi strajuite cu cate 4 sateni, luandu si pe acei doui vaslasi dupa la pichete. Dandu-li-se arme si numire de piotasi, ei faceau răndu la 3 septembri odata. Er' la anul 1837-38 din cauza teribilei epidemii a boala ciumei, ce seceră partea drăpta a Dunarii, numerulu acelora piotasi a fostu immultit la 6 șmeni, copriendiindu

cu strajuire si din pichetele, ce in urma s'a mai fostu adaugatu, ca astfelui unulu se fia pazit de ostire si altulu de sateni pichetasi. La anulu 1843 fiindu pe tronul Romaniei bunulu si liberalulu Domnul roman G. D. Bibescu, organisà pe acei cordonasi sateni mai sistematicu, dandu'i sub comand'a oficierilor din ostirea regulata si schimbandu-li-se numirea in cordonasi, si astfelui acei oficeri ai punctelor inspectau si visitau satele acelor cordonasi, invetiandu'i datoriele strajuirei. Acei sateni cordonasi au fostu totudeun'a bravi, baltaretiulu in feliul lui (rati'a de balta) seu munteanulu in feliul seu (vulturu de munte), erau forte indrasneti la prinderi de talhari si la descoperiri de contrabande, seu la apararea hotarelor de obraznic'i turcilor. Apoi pe fiacare anu in tota intinderea Dunarii poteam numerá fora se gresimu, cate 50 seu mai multi turci calatori de hotare, omoriti si inecati in Dunare, prin sialvarii loru impluti cu nesipu, ca se se duca mai curundu in fundu; ca-ci ii luá la góna pana in midiulocul Dunarii si prin ostróve ori catu de mare le-ar fi fostu ceat'a. Aceste brave corpuri de cordonasi au trasu mai tardi bagarea de séma a preveditorului si energicului Domnul Barbu D. Stirbei si a ordonatu ca se'i reguleze si se'i uniformeze, impartindu'i pe batalioane, 3 la Dunare si 2 la munti, ca-ci pena atunci nu erau uniformati, ci veneau la rendu prin pichete cu traist'a pe pusca, imbracati in hainele loru tieranesci. Atunci i s'a infagisiatu Mariei Sale de modelu in curtea palatului doui cordonasi imbracati in mondu de dimie negra din casele loru, cu gulerulu rosu, opinci cu nojite uniforme si in capu o caciulita de mielu negra cu cocard'a tricolora rotunda, ér' mai tardi sub domnii urmatori dandu-li-se numire de dorobanti, se perfectionara in exercitiuri, disciplina si echipamentu, organisandu-se in regimenter, astfelui ca se faca onore la tota ostirea romanescă. —

(Furtulu dela dómna Momuleanu.) Eata modulu cumu s'a descoperit si prinsu autorulu acestui furtu, despre care amu fostu relatatu si noi: In dilele din urma, scrie „Telegraphulu“, se presentà pe la miediulu noptii la otelulu „Neubauer“ in Bucuresci unu individu necunoscutu cu musteti mari, imbracatu cu unu elegantu paletunu, portandu ochelari albastri si avendu la braçiu o femeia. Indata i se puse la dispositiune o camera si i se ceru apoi numele dupa obiceiu. Necunoscutul contrariatu, refusa a'si spune numele, sub cuventu, ca are se sté numai doue trei ore. Acestu refusu, unitu cu ordinulu ce se dedese de politia la toti otelierii de a i-se comunica numele calatorilor, facu se nasca in mintea servitorului otelului óre-cari banueli; presupunendu vre-unu criminalu, elu alerga in data la sub-comissariulu celu mai apropiat. Acesta sòindu, si aminti in data de renumitulu Serdaru, a carui'a fotografia o avea la sine; der' dibaciulu furu era asia de bine deghisat, incat nu'l potu cunoscere. Cu tota astea lucrulu nu intardi multu de a se dá pe facia, ca-ci intrebatur asupr'a locuintie, marele Serdaru declarà, ca se chiama Nae Constantinescu, tapitieru in calea Mogosóei Nr. 19, faptu, care in data fù constatatu de falsu de catra agentii politiei. Catu pentru femeia, ea declarà, ca se chiama Samoil'a Fainu, ovreica si amanta a spiritualului Serdaru. Amendou fura in urma cautati; la Serdaru se gasira vr'o 75 napoleoni, mai bine de 20 imperiali, unu revolveru, unu pumnalu si cartusie; la amant'a lui se gasi unu chimiru, in care se aflau mai bine de o suta si cincideci galbini. Transportati la politia, unde se dice, ca s'a aplicatu cateva loviturii convingatorie preventivului, faptu, pe care din parte-ne 'lu regretam, agentii politienesci au potutu se constata identitatea furului dela dn'a Momulénu cu onorabilulu nostru Serdaru. — O coincidentia strania. In sér'a dinaintea furtului dela dn'a Momulénu, judecatorulu de instructiune B. din Ploesci, care utmarea pe fugariu, mersese se'si taie barb'a la coaferulu Ardelénulu, calea Mogosóei. Cateva momente mai tardi elu vediu intrandu unu domnu cu ochilari albastri, care comanda doue barbe false. Judecatorulu 'lu recunoscuse in data, der' fiindu plinu de sapunu, nu potu se chieme politi'a, ér' Serdarulu, care cunoscuse si elu pe judecatoriu, se facu nevediutu. A dou'a di Serdarulu facu faimos'a s'a lovitura.

Sciri ultime telegrafice.

Londonu, 31 Ianuariu. Northcote respunse in siedinti'a de adi a adunarei deputatilor, ca dupa informatiunea s'a armistitiulu inca nu e subsemnatu. Russii inainteza spre sudu. Derby dise in cas'a lordilor: Gorciacoff nu-si poate espli causele traganarii armistitiului. Se pare, ca Turci'a nu pôrta singura vin'a la acésta.

Viena, 31 Ianuariu. Cris'a ministeriala continua. Majestatea S'a a conferit de repetite ori si cu d. de Kellersperg, care se se fi exprimat contra basei pactului dualisticu.

Vien'a, 1 Februarie. Foile vienese scriu, ca respunsulu Russiei la not'a contelui Andrásy a si sositu. In acestu respunsu Russi'a accepta pe deplinu pretensiunile austriace si declara, ca preliminarile pacii vor fi definitive numai dupa ce Europa le va fi datu consintimentul seu.

Londonu, 1 Februarie. Northcote a impartasit camerei, ca ambasadorulu turcescu din Londra a fostu insciintiatu, ca basile generale ale armistitiului si ale pacii s'a subscrisu eri in Adrianopolu. Guvernului anglesu inse nu-i e inca cunoscutu caracterulu conditiunilor si déca in a-deveru au fostu subscrise.

Aten'a, 1 Februarie. Camer'a a votatu in credere guvernului si 'lu imputernicesce a lucra conformu intereselor Greciei. Adunarea nationala din Cret'a a declarat guvernulu turcescu de depusu si a proclamat anexiunea Cretei la Grecia. Toti barbatii apti de a manuá arm'a au fostu chiamati a se inrola in gard'a nationala.

Sergentulu.

Pe drumulu de costisie, ce duce la Vaslui, Veniea unu omu cu jale, dicundu in gândul lui: „Mai lunga'mi pare calea acum la 'ntorsu acasa...“ „Asi vrea se sboru, si ran'a din pulpa nu me lasa!“ Si bietulu omu, slabu, palidu, avendu sumanulu ruptu, Si o camasia rupta bucati pe dedesuptu, Pasiea tragundu piciorulu incetu, der' p'a lui facia Sburá ca o lumina de gloria marétiá. Si in ochii lui de vulturu adânci, vioi si mari Treceau luciose umbre de eroi legendari. Opinca'i era sparta, caciul'a desfundata, Dér' fruntea lui de radie parea incoronata, Calica i era hain'a, der' straluceau pe ea Si crucea „Santulu George“ si a „Romaniei Stea“. Romanulu veniea singuru pe drumulu plinu de soro Candu éca, ca aude fanfare sunatöre Si vede nu departe in faç'a lui venindu Unu corpu de óste mandra in auru stralucindu: Erau trei batalioane de garda imperatésca, Mergundu voiosu la Plevn'a, cu doru s'o cucerésca, In frunte i colonelulu frumosu, pe calu'-i pagu, La bravii sei tovarasi privia adesu cu dragu, Si anim'a in pieptu-i batea cu focu, destépta, Ca-ci elu visá privindu la lupt'a ce i astépta. Dodata elu dà cu ochii de serbadulu romanu Ce stase in locu la umbra, sub unu stejaru betranu, Si multu se minunéza si nici ca'i vine-a crede, Candu crucea „Santulu George“ pe sinulu lui o vede S'opresca regimentulu, ér' bravulu colonelu Se 'nchina la drumetiu, s'apropia de elu Si i dice cu blandetie: — De unde vii, straine? — Vin tocmai dela Plevn'a? — Ce e acolo? — Bine. — Dér' este decoratiuni cumu? Cine ti le-a datu? — Chiaru Domnitorului nostru si alu vostru Imperatru. — Dér' pentru care fapte? — Sciu eu?... Ci-ca dreptu plata Ca am infisptu eu stégulu in Grivitz'a luata, Si apoi ranitu la pulpa m'am prabusit u in siantiu. — Dér' ce gradu ai, voinice? — Am rangu de dorobantu! — Atuncea colonelulu, dandu man'a cu sergentulu, Se 'ntörce, dà unu ordinu. Pe locu, totu regimentulu Se 'nsira, pôrta arm'a, saluta cu onoru Romanulu, care pléca, tragundu alu lui picioru.

Mirresti, Decembrie 1877.

Iassi, 3 Ianuariu 1878. V. Alexandri.

Ajutorie pentru raniti.

Brasovu, in Decembrie 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primeite de subsemnatulu prin domnulu Liviu Muresianu, medicu dela romanii din Borgoprundu si tramise principiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presedintele „Crucei rosie“ la Bucuresci. Diamandi I. Manole.

Corneli'a Muresianu 5 fl., Emanuil Sidoru 1 fl., Carl R. Haltrich 5 fl., Teodoru Vrasmasiu 2 fl. 30 cr., Severu Orbanu 1 fl., Revec'a Orea 2 fl., Teodoru Siutiu 1 fl., Clementu Moldovanu 20 cr., Daibucatu Teodor'a 1 fl., Simionu 2 fl., Daibucatu Gregoriu 1 fl., Amali'a Rusu 3 fl., Poliacu Teodor'a 1 fl., Ioane Timariu 1 fl., Gregoriu Balai 50 cr., Cornel'a Ciatu 3 fl., Elisabeth'a Marica 1 fl. 50 cr., Iosifu Holenda 1 fl., Emilianu Tamasiu 50 cr.

Sum'a 33 fl. v. a.

Bistrift'a, 6 Ianuariu 1878.

Prea onorate dle Redactoru! Consemnarea oferitorilor benevoli din Bistritia pentru ostasii romani raniti in resbulul oriental cu Turci'a, pe lenga acea cordiala rogaré am onore a ve-o tramite, ca se binevoiti a-o publica in stimatulu dvostre diuariu cu insemnare, ca banii oferiti 42 fl. de-a dreptulu s'a tramisu la societatea „Crucei rosie“ in Bucuresci cu datulu 17 Iuliu an. tr., despre cari bani prin posta sum cuitata. Stomatória

Li'a Silasi nasc. Alexi.

Consemnarea contribuirilor marinimose pentru ostasii romani raniti:

Li'a Alexi 5 fl., Li'a 5 fl., Lucretia 1 fl., Ros'a Branea 1 fl., Cineva 1 fl., M. B. 2 fl., An'a 2 fl., Cornel'a 1 fl., Catarin'a Hesfleanu 1 fl., Ofelia 1 fl., Cicilia 1 fl., Matilda 1 fl., Sof'a Peserariu 1 fl., Mari'a Doroteu 1 fl., Ipsilonti 2 fl., Virgin'a Stefenutiu 1 fl., Mari'a Bistrui 30 cr., Un'a romana 50 cr., Mari'a Bohetiulu 1 fl., Meieru 1 fl., Un'a romana 1 fl., Ganea 1 fl., Ioanu M. Bogildea 1 fl., Danulu Licca, adv. 10 fl., N. N. 20 cr.

Sum'a 43 fl. v. a., din cari bani 1 fl. parte cu spedarea, parte mai multe reclamatiuni facunduse, s'a spesatu, asiá s'a tramisu la societatea „Crucei rosie“ 42 fl.

Li'a Alexi maritata Silasi.

Caransebesiu, 28 Dec. 1877.

Onorata Redactiune!

Totu romanulu a trasaltatu de bucuria la audirea bandelor armatei romane. Ce ér' mai naturalu, de catu a alergá cu totii intru alinarea dorerilor acelora vitaj, cari au fostu rauti pe campulu de onore.

Subscrisulu inca a colectat spre acestu scopu int' romanii din Caransebesiu si giuru, si resultatulu acestu colecte in sum'a de 93 fl. 30 cr. v. a. si 2 galbini l'an tramisul directu: „Societatei Crucei rosie“ din Romania care a binevoito a'mi cuita primirea in 17 Dec. 1877 sub Nr. 888. Rogu der' se binevoiti a publica in stimatul Dvostre diurnalul alaturat'a lista. Cu distinsa stima

Ioanu Achimescu,

List'a contribuentilor, in favorul soldatilor romani raniti, din Caransebesiu si giuru:

Iuliu Catrusca, advocat 10 fl.; Filaretu Musta, protsingelu 1 galbinu; Constantinu Sugravu 1 galbinu; Georgiu Baiasius, Filipu Adamu, Vasiliu Bordasiu, Nicolae Brancicu, Ioane Romanu si Ioanu Bartolomeu fiesc care cat 5 fl. v. a. = 30 fl.; Ioanu Posta, Stefanu Velovanu, Andrei Stancovicu, Pavelu Dimitrieviciu, Ioanu Popoviciu, Aleandru Vasileviciu, Ioanu Stanescu, Teodoru Sirbu, Filipu Miler, Pavelu Bona, Ioanu Nemoianu, Dimitrie Bija si Nicolae Posta cate 2 fl. = 26 fl.; Eftimie Biju 3 fl.; Mateas Lichtnecert 1 fl. 30 cr.; Nicolae Andreieviciu, Unu romanu bunu, Ioanu Carpanu, Antoniu Novacescu, Timofei Voivodicu, Achimul Velcu, Ioanu Balanu, Lazaru Micu, Moise Peia, Petru Babau, Georgie Palcu, Ioanu Baracu, Petru Dregatoriu, Ioanu Gergeli, Dimitrie Dascalu, Ilie Moca, A. Almasianu, Aronu Damaschinu, Ioanu Mihaiu, Dragalina, Dimitrie Iancoviciu, Gavrila Radu si N. Novacu cate 1 fl. = 23 fl. v. a.

Sum'a peste totu 93 fl. 30 cr. si 2 galbini. Caransebesiu, 28 Decembrie 1877.

Ioanu Achimescu.

Felurdu, 8 Ianuariu 1878.

Onorata Redactiune! Aci % acusi am onore a trame 10 fl. 50 cr. si unu taleru in natura, colectati prin subscrisulu din comun'a Feiurdu pentru eroii frati romani din Romania libera si independenta, raniti in resbulul turcii; ve rog cu tota stim'a ai admaná prea demulsi patriotu conationalistu D. Diamandi I. Manole spre ai substerne „Crucei rosie“ in Bucuresci si pentru licuidarea mea in celu mai de aproape numera aliu „Gaz. Transilvaniei“ a publica list'a binevoitorilor contributiori aci insemnati:

Simionu Pralea 1 fl., Nicolae Gliga 1 fl., Ilie Popu 30 cr., Ioanu Campeanu 40 cr., Ioanu Utu 50 cr., Paul Peteanu 50 cr., Stefanu Popu 1 fl., Petru Popu 50 cr., Alex'a Szilagyi 30 cr., Petru Gadaleanu 10 cr., George Gadaleanu 10 cr., George Utu 10 cr., Danila Borza, notariu cerc. 1 fl., Dimitrie Fodoreanu 1 fl., Simionu Gocanu 1 taleru in nat., Vasilie Uilacu 30 cr., Demetru Cosma 2 fl., Ioanu Chitta, invenitoriu 50 cr.

Sum'a 10 fl. 60 cr. v. a. si 1 taleru in natura.

Primiti s. c. l.

Demetriu Cosma, parochu gr.-cath. si protopopu onorariu.

Nr. 5/pret. ex 1878.

3-3

Concursu.

Spre ocuparea postului de notariu cercualu alu Venetiei inferioare, la care apartineu comuna Venetia inferioara, Venetia superioara si Comana superioara se scrie prin acésta concursu pana in 24 Ianuariu 1878, in care diua se va intempla si alegerea in comunitatea Venetia inferioara.

a) Salariu 400 fl v. a.

b) Pausialu de cance'aria si calatoria 40 fl v. a.

c) Cuartriu liberu si lemnele necesari pentru incalditulu cancelului.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt positi de a'si substerne concursele loru timbrate pana la acelui terminu la Pretura, probandu, ca posedu calitatile recerate si au cuuosciintia perfecta de limba romana si dupa impregiurari de cea maghiara si germana.

Oficiulu pretoriale: Serpeni in 5 Ianuariu 1878.

Georgiu Popu Grideanu, pretore.

CAROLU SCHUSTER

are onore de a face prin acésta cunoscute, ca luat in proprietatea s'a farmaçia (Apotheke) confirm'a:

„LA ANGERULU PAZITORIU“

in Tergulu graului si totu-deodata 'si permite a areta, c'a arangeat'o, cumu nu se poate mai bine, pentru a poté multumi pe onorabilulu publicu in tota directiunile scientiei. Recomanda cu deosebita bogatulu seu depositu de specialitatile articulelor indigene, ca si straine, asemenea si de celu mai bunu si finu articulu de toaleta cu pretiurile cele mai moderate, cu incredintarea despre o solida si prompta expeditiune.

3-6

Editoru: Iacobu Muresianu,

Redactoru responsabilu: Dr. Aural Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gött si fiu Henricu.